

Til:

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Sak. 23/2886

Dato: 16.05.2023

Innspill til forslag om vern av Østmarka nasjonalpark og Østmarka friluftslivområde

NOAH – for dyrs rettigheter vil med dette komme med innspill til forslag om vern av Østmarka nasjonalpark og Østmarka friluftsvernområde. NOAH ser det som svært positivt for de ville dyrene å verne større områder i Østmarka, men det er svært viktig at dette blir et verneområde hvor dyrene får fred fra jakt og hogst.

Forbud mot jakt og hogst i nasjonalparken

Arealendringer er ifølge FN den største grunnen til at ville dyr utrykkes. Det betyr at skog og andre leveområder for dyr, fortrenses til fordel for menneskelig aktivitet – som landbruk, spesielt til produksjon av dyrefôr og dyreprodukter, samt hogst for massevirke. Nedhugging av skog bidrar til og forverrer også klimakrisen – uansett grunn til at det hugges. Og desto mindre naturskog som finnes – desto mindre habitater er det for ville dyr og desto verre blir naturkrisen. Hele ni av ti truede arter er påvirket av arealendringer som følge av menneskelig aktivitet, og tidligere eller pågående arealendringer knyttet til skogbruk antas å påvirke 41,1 % av alle truede arter i Norge.¹ Åpne hogstformer (flatehogst) er angitt som negativt for flest arter, men også lukkede hogstformer (plukkhogst) antas å ha en negativ innvirkning på arters leveområder.

I 2021 publiserte NINA en rapport om den økologiske tilstanden for skog i Norge.² Samlet sett fikk den økologiske tilstanden i skogen en score på 0,42, der 0 tilsvarer svært forringet natur, mens 1 er skog som er intakt natur uten vesentlig påvirkning av menneskelig aktivitet. Scoren er klart lavere enn 0,6 – grenseverdien som er fastsatt for god tilstand. Ulike effekter av skogbruk, diverse utbyggingstiltak og teknisk infrastruktur er de viktigste påvirkningsfaktorene. Forskerne konkluderer med at den økologiske tilstanden for skog de neste tiårene trolig vil forverres ved videreføring av dagens politikk for skog- og utmarksnæringer, klima, transport og arealdisponering. I dag er over 90 % av hogsten i Norge såkalt flatehogst, der store flater i

---

¹ Artsdatabanken (2021). Påvirkningsfaktorer. Norsk rødliste for arter 2021. Tilgjengelig på nett: <https://artsdatabanken.no/rodlisterforarter2021/Resultater/Pavirkningsfaktorer>.

² Framstad, E., Berglund, H., Jacobsen, R.M., Jakobsson, S., Ohlson, M., Sverdrup-Thygeson, A. & Töpper, J. 2021. Vurdering av økologisk tilstand for skog i Norge i 2020. NINA Rapport 2000. Norsk institutt for naturforskning. Tilgjengelig på nett: <https://brage.nina.no/nina-xmliui/handle/11250/2739886>

skogen blir totalt rasert, inkludert skogbunnen.³ Det meste (80 %) av karbonet som er bundet i skog, er bundet nettopp i jorden. Flatehogst er dermed både skadelig for naturmangfoldet og klimaet. Tre fjerdedeler av skogen i Norge har blitt flatehugget de siste 60 årene.⁴ NOAH mener at den svært ødeleggende effekten som hogst, og spesielt flatehogst, kan ha for naturmangfoldet og de ville dyrene, taler for et hogstforbud i nasjonalparken.

Videre peker FN på jakt og fangst som den nest største årsaken til naturkrisen.⁵ Norske myndigheter er nødt til å øke vernet av alle ville dyr, og sette jaktstopp i flere områder og på flere arter for å hindre utryddelse. FN har rådet alle land til å verne 30 % natur og i tillegg ha 10 % natur der vernet skal være ekstra strengt uten jakt og fiske. Jaktforbud i nasjonalparker er normalen i andre land, men her i Norge finnes det ikke én eneste nasjonalpark hvor alt dyreliv skjermes fra jakt og hvor det naturlige økosystemet bevares uten menneskelig påvirkning. Det er på høy tid å innse at vi ikke kan jakte overalt i Norge. Det trengs flere nasjonalparker og naturreservater der jakt totalforbys, og naturen overlates helt til seg selv.

NOAHs oppfordring

NOAH er positiv til opprettelse av en nasjonalpark i Østmarka, men understreker at det er svært viktig at dette blir et verneområde med jakt- og hogstforbud. NOAH taler for at det etableres en streng verneforskrift, for å sikre naturverdiene. Nåværende Østmarka Naturreservat må beholde sine strenge vernebestemmelser selv om det skulle bli en del av nasjonalparken. I tillegg må det innføres enda strengere bestemmelser i hele området som skal vernes. Aktiviteter som kan være en trussel for det biologiske mangfoldet må ikke tillates i verneområdet. Dette inkluderer jakt, hogst, og utbygging av veier/kraftlinjer m.m. I tillegg bør området prioritere å verne mest mulig skog med gjennomgående høy alder. Såkalt gammelskog eller naturskog er mange ganger mer artsrik enn «plantasjeskog». I disse områdene finnes det rikelig med trær, stubber, stokker og leveområder for tusenvis av planter og dyr. Bare 2,4 % av skogen i Norge er gammelskog, det vil si eldre enn 160 år. NOAH er svært bekymret for at mange arter vil dø ut dersom vi ikke klarer å verne de siste gammelskogene.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter

v/

Henriette Løkken Diesen (biolog)

---

³ <https://www.nrk.no/norge/eu-vurderer-forbud-mot-norsk-mate-a-drive-skogbruk-pa-1.15564631>

⁴ <https://www.sabima.no/reddgammelskogen/>.

⁵ UN Report, Nature's Dangerous Decline 'Unprecedented'; Species Extinction Rates 'Accelerating'.